

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Episcopul Ioan Popasu (1808-1889)

— Cuvânt rostit de I. P. Sfințitul nostru mitropolit Nicolae cu ocaziunea desvelirii monumentului primului episcop al eparhiei Caransebeșului, în ziua de 6 Octomvrie a. c. —

În ziua de 15 August, anul 1865, o impresionantă ceremonie religioasă se desfășura în biserica cea mare din românescul sat Rășinari:

Marele mitropolit Andrei Șaguna — bucuros de izbânda faptei centrale a binecuvântatei sale păstoriri: reînființarea vechii noastre mitropolii, — sfințește, împreună cu episcopul Procopie al Aradului, pe cel dintâi ierarh, în persoana vrednicului arhimandrit Ioan Popasu, pe seama celei de a treia eparhii, cu scaunul în Caransebeș, a reînviat mitropolii a românilor ortodocși din Ardeal, Banat și părțile ungurene.

Corespondentul ziarului «Telegraful Român», martor ocular al ceremoniei din memorabila zi, i a sintetizat semnificația în aceste cuvinte:

«Era un aspect prea frumos a vedea la celebrarea sfintei Liturghii trei capete încoronate a trei prelați români bisericesti, a vedea rana cea adusă de timpurile vitrege bisericii vindecându-se, a vedea poporul cel orfan numai câțiva timp mai înainte privind cu nespuse mângâiere, ba de-mi e iertat: cu mândrie, la arhiereii săi».

Sărbătoarea zilei de 15 August 1865 era triumful unei îndârjite lupte multisekulare pe care poporul român de dincoace de Carpați a dus-o pentru păstrarea credinței și a bisericii sale strămoșești, și printr'ânsa a limbii, a ființei și a culturii sale naționale; era încoronarea străduințelor neobosite și a jertfelor fără de seamă prin care înțeleptul păstor de atunci al bisericii noastre a știut smulge, unor maștere împrejurări, recunoașterea dreptului la viață pe seama sfintei instituțiuni pe care o conducea și pe seama poporului al cărui bun părinte era. Ce satisfacție va fi fost sărbătoarea acelei mărețe zile pentru mitropolitul Andrei, care concentrase în sufletul său mare aspirațiunile de veacuri ale poporului nostru — și acum le vedea rând pe rând pornite pe calea înfăptuirii!

Iar alesul Domnului, asupra căruia coborâse, în ordinea succesiunii apostolice, prin rugăciunile sale darul cel sfințitor al arhieriei, era un bărbat de înaltă cultură, un caracter moral fără de prihană și oșelit în focul luptelor pentru ortodoxie și pentru drepturile și pentru drepturile la viață națională a poporului său. Născut din părinți de origine din Vălenii de Munte, trecuți în cetatea Brașovului, crescut în atmosfera de ortodoxie neînduplecată și de românism conștient, care împrejmua vechea ctitorie domnească a bisericii Sf. Nicolae; instruit în școlile secundare din orașul său de naștere, din Sibiu și din Cluj, după care urmă timp de patru ani cursurile universității din Viena, tânărul Ioan Popasu întors acasă îmbracă haina preoției și, după un scurt popas la Sibiu ca secretar al episcopului Vasile Moga, s'a așezat ca slujitor la al-

tarul bisericii din Brașov, unde timp de 28 de ani a stat în fruntea tuturor inițiativelor de cultură bisericască și națională. De numele său e legată ctitoria liceului nostru din Brașov, la care dela mijlocul veacului trecut încoace s'au adăpat sufletele însetate după lumină și învățătură de carte românească multime mare de fii ai poporului nostru, cari au îmbogățit pătura intelectuală a lui.

Conștiința împede a înaltei sale misiuni, ca primul ierarh al eparhiei Caransebeșului, și-a mărturisit-o nou sfințitul episcop Ioan Popasu cu ocaziunea instalării sale aici în centrul eparhiei, în ziua de 31 Octomvrie 1865 prin cuvintele: «Vă pot încredința că înalta chemare, la care m'a ales nemărginita bunătate alui Dumnezeu, îmi zace adânc la inimă în toată mărima ei».

Având înainte pilda vie a mitropolitului Andrei, din prima zi noul episcop a pășit la lucru cu siguranța pe care i-o dădea superioara lui cultură, puritatea caracterului și devotamentul cald pentru misiunea la care a fost chemat. Organizarea eparhiei până în cea din urmă parohie, înzestrarea cu instituțiile necesare la scaunul ei, înființarea școlii teologice pentru pregătirea clerului, ridicarea intelectuală și morală a acestuia, întemeierea școlii normale pentru creșterea învățătorilor pe seama școlilor confesionale al căror număr a sporit sub păstorirea sa, tipografia eparhială, crearea de fonduri și mijloace materiale pentru susținerea tuturor acestor instituțiuni — sunt opera neperitoare, săvârșită între grele împrejurări, de către harnicul și luminatul ierarh Ioan Popasu. Putem spune, că tot ce s'a creat în această eparhie, în partea cea mai mare lui i se datorește. Clerul și poporul ei, care s'a înfruptat din roadele muncii lui, știe aceasta.

Indeosebi două au fost ideile cari ca niște stele magice au călăuzit pe episcopul Ioan Popasu în laborioasa sa păstorire: ortodoxia și românismul, în cea mai fericită sinteză a lor. Astfel el se înșiră cu glorie între luminații purtători ai celei mai puternice și mai strălucite tradițiuni de viață a neamului nostru de pretutindeni.

Prin faptele lui și-a ridicat însuși cel dintâi monument aere pereniu.

Astăzi, la șaptezeci de ani dela înființarea eparhiei Caransebeșului, ne-am întrunit în jurul chipului lui turnat în bronz din iubirea credincioșilor eparhiei lui, grupați în «Frăția Ortodoxă Română», ca să-i aducem prinos de recunoștință și să facem pomenirea cu laudă a vrednicilor lui. Din sufletele noastre se desprinde fâgăduința sărbătorească de a-i păstra cu pietate moștenirea spirituală ce ni-a lăsat-o și de a-i ținea trează amintirea binecuvântată din neam în neam.

Inalt Prea Sfințitul Nicodim, mitropolitul Moldovei, la Sibiu

Azi și mâne, în 12 și 13 Octomvrie, arhiepiscopia și orașul nostru au marea cinste să găzduiască pe eruditul mitropolit din scaunul de strălucită tradiție al Moldovei și Sucevei, pe I. P. Sf. Nicodim.

Credincioșii Bisericii noastre și populația orașului Sibiu sunt fericiti că pot să-și manifeste cu acest prilej toată stima și iubirea care îi însuflește față de vrednicul deținător actual al cârjei mitropolilor Varlaam și Dosoftei.

În memorie cu tot ce datorăm Moldovei, pe teren bisericesc și național, și plini de sentimente de admirație și de recunoștință pentru marea operă culturală și bisericască realizată de Inaltul oaspe al mitropoliei noastre, întâmpinăm pe cel mai ales reprezentant al Moldovei cu strigătul de bucurie de: *Bine ați venit la noi, Inalt Prea Sfințite Stăpâne!*

Praznicul dela Caransebeș

— Asistența. — Sfințirea monumentului ridicat Episcopului Ioan Popasu. — Inaugurare de internat. — Congresele. —

Cetatea de veche cultură creștinească și românească a Caransebeșului a fost, trei zile dearândul, martora unor impresionante festivități religioase și naționale, puse la cale de «Frăția Ortodoxă Română» și de Asociația clerului «Andrei Șaguna» din Mitropolia Ardealului. Praznicul a fost cinstit cu prezența Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae, a PP. SS. LL. Episcopul Vasile al Caransebeșului și arhierul Andrei, vicarul Orăzii ortodoxe, a domnilor miniștri C. Angelescu și A. Lapedatu, a dlor O. Goga, S. Pușcariu, M. Manoilescu, O. Ghibu, Dr. Ion Matei și a altor personalități proeminente ale vieții noastre publice, de a cătorva sute de preoți și a cătorva mii de credincioși mireni din toate păturile sociale.

Orașul simpatic, împodobit cu bradul scumpilor noștri codri și cu steagul culorilor noastre naționale, a primit frățeste pe distinsii și numeroșii oaspeți cari s'au adunat aici în numele ortodoxiei românești și pentru slava ei izbăvitoare. Un cer senin alcătuia imensul baldachin deasupra mulțimilor adunate să se închine Dumnezeului părinților noștri, să slăvească amintirea marilor ierarhi și să-și sporească puterile duhovnicești necesare bătăliei pentru cucerirea dreptății sufletului românesc și a Bisericii lui ortodoxe în România Nouă. Lumina și căldura unui soare, mai milostiv în dărnicia lui decât în miez de vară, auria firea din afară, iar căldura și lumina marilor oratori cari s'au perindat pela tribunele praznicului auria și îmbujora inimile înfrățite în numele aceluiaș ideal.

S'a cinstit cu acest prilej amintirea marelui episcop Ioan Popasu — cu bronzul unui bust care va împodobi de-acum înainte piața Caransebeșului și cu aurul recunoștinții poporului credincios care știe să-și prețu-

iască păstorii devotați; s'a așezat o cruce creștinească la mormântul Arhierului Filaret Musta; s'a inaugurat internatul de pe lângă liceul «Traian Doda», internat care va fi un cămin creștinesc și românesc pentru tineretul iubitor de carte al urmașilor grănicerilor bănățeni.

Prin oratori de talia Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae, a dlor Sextil Pușcariu, O. Goga și M. Manoilescu s'a arătat — în ședințele congresului «Frăției ortodoxe» — rostul izbăvitor al sfintei noastre biserici în viața particulară și cea obștească deopotrivă și datoria statului românesc față de așezământul sacru; s'au chemat sufletele la Hristos și la Biserica lui ortodoxă, unica pavază și îndrumătoare sigură a destinului neamului. Iar în congresul Asociației clerului «A. Șaguna», s'a desbătut marea problemă a greutăților zilei de astăzi și a marilor îndatoriri pe cari le are preoțimea noastră față de aceste greutăți. Focul acestor discuții frățești, îndrumate cu părintească grijă și înțelepciune de I. P. S. Mitropolit Nicolae și de P. C. Părinte Dr. Gh. Ciuhandu, președintele asociației, a luminat cărările duhovniceștilor silințe ale clerului nostru și a întărit în acest obiect, dar devotat corp de misionari ai Evangheliei lui Hristos, conștiința marilor lui îndatoriri față de sufletul poporului pe care-l păstorește.

«Frăția ortodoxă română» și Asociația clerului «A. Șaguna» au dovedit încă odată, că ele alcătuiesc cele mai devotate echipe de luptători în slujba sfintei noastre Biserici și a neamului. De unde datoria fiecărui creștin luminat de-a spori cu silințele sale entuziasmul și puterea acestor echipe, pentru ca steagul sub faldurile căruia luptă ele să fie dus la cât mai desăvârșită izbândă.

N. C.

La monumentul lui Ioan Popasu

În ziua de Duminecă, după terminarea sfinte Liturghii, săvârșite în catedrală de P. Sfințitul episcop Vasile, înconjurat de un mare sobor de preoți, — asistență, în frunte cu înalții ierarhi și cu dnii miniștri, a pornit în procesiune la Piața Unirii, unde s'a făcut sfințirea și desvelirea monumentului înălțat vrednicului de pomenire episcop Ioan Popasu. Serviciul religios a fost îndeplinit de I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, asistat de PP. SS. LL. episcopul Vasile, arhiereul Andrei Crișanul, și un sobor de preoți.

Cuvântul rostit cu acest prilej de I. P. Sf. Mitropolit Nicolae îl publicăm în fruntea numărului de azi al foii noastre.

Au mai cuvântat la sărbătorescul act: P. S. episcop Vasile, dl ministru Al. Lapedatu din partea guvernului țării, dl Dr. C. Corneanu vicepreședintele adunării deputaților și președinte al comitetului de osârديوși înfăptuitori ai bustului vlădicesc, dl I. Matei din partea Frăției ortodoxe, P. Râmneanțu în numele învățătorimii, primarul orașului dl Novăcescu și dl I. Moșoiu directorul liceului brașovean „A. Șaguna”.

La internatul liceului „T. Doda”

Seria cuvântărilor sfârșită, a urmat sfințirea și inaugurarea internatului de curând terminat.

I. P. Sf. Mitropolit Nicolae binecuvintează această casă, în care ceice intră au să se adape cu bune și înălțătoare cunoștințe, ca să devie membri de seamă ai neamului și bisericii.

Comitetul școlar al liceului „Traian Doda”, prin cuvântarea președintelui său, Dr. C. Corneanu, exprimă recunoșcătoare mulțămiri I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, dlor miniștri al instrucțiunii Dr. C. Angelescu, al cultelor Al. Lapedatu, P. Sfințitorilor episcopi și tuturor celorce au participat în această școală la marele praznic românesc închinat M. Sale Regelui Carol II, Regelui culturii naționale.

Dl ministru al școalelor, Dr. C. Angelescu, mulțamește oratorului, directorului de liceu, profesorilor și părinților, cari au dat obolul pentru a înălța acest local.

Dela Congresul FOR-ului

La ora 12 și jum. s'a deschis ședința solemnă a Congresului Frăției ortodoxe române.

Dl S. Pușcariu, președintele FOR-ului, în cuvântarea sa de deschidere, spune: Al doilea congres al FOR-ului se ține aci, cu marile serbări naționale, pe care Banatul a știut totdeauna să le organizeze.

Am văzut aci că Ioan Popasu a știut să întărească sufletele și să păstreze credința.

Ioan Popasu a fost unul din străluciții cimentatori ai bisericii naționale.

La noi, rolul bisericesc este covârșitor. Stând la temelie țării noastre, spre ea

se îndreaptă toate loviturile fie fățișe, fie din umbră.

Noi cerem ca guvernamentalii noștri să se pătrundă de necesitatea că biserica noastră creștină ortodoxă nu mai poate sta în umbră.

Cerem reînființarea episcopiei din Timișoara.

Mai cerem ca în viitoarea constituție să se arate precis că biserica noastră, care s'a identificat cu ideea de stat național, este însăși biserica conducătoare.

Pomenește numele decedatului episcop Grigorie al Aradului și asistența se scoală în picioare. —

I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae spune, în reasumat, următoarele:

Cu mare bucurie am venit la acest congres al F. O. R., pentru că azi, ca în toată vremea, păstorii dela noi au fost identificați cu turma.

Avem convingerea că atât timp cât legătura între turmă și păstor se va păstra, vom birui greutățile vremii.

Dl președinte a sintetizat frumos programul de idei de care e călăuzit Forul.

A cristalizat marea tradiție care domină în viața neamului nostru românesc.

Această tradiție și frăție s'a făcut la noi între biserică și națiune.

Nu cunosc un alt popor în viața căruia să se găsească atât de intruchipată sinteza între sufletul nostru național și biserică.

Ortodoxia și rasa sunt cele două componente ale substanței românești.

I. P. S. S. a declarat în numele episcopatului din Ardeal, că se identifică cu revendicările FOR.

Se bucură că vede organizația intelectualilor mireni cerând ca bisericii să i-se recunoască rolul pe care l-a îndeplinit și-l îndeplinește în viața neamului.

Nu cerem o situație privilegiată, — zice înaltul ierarh — căci n'am avut-o nici odată. Cerem să fie respectată instituția sfântă care a stat neclintită în toate timpurile istoriei.

Nu suntem intoleranți față de nimeni și n'am persecutat pe nimeni.

Conștiința noastră este împăcată, și ce bine ar fi dacă ar fi și a altora tot atât de împăcată.

Cerem să se dărâme privilegiile altora și să se termine cu politica de acorduri.

Avem dreptul să luptăm pentru desființarea acestor acorduri.

În numele întregului episcopat al mitropoliei Ardealului și Banatului, binecuvintez al doilea congres al Forului.

Cuvântări, bogate în cuprins și îngrijite ca formă, au mai ținut dnii: ministrul Al. Lapedatu, A. Imbroane, secretarul general la ministerul cultelor, O. Goga îndelung ovaționat (discursul său îl redăm la foisoara de astăzi), și senatorul Sgăvârdea.

Ședința de după amiază a votat următoarea

Moțiune

Congresul FOR-ului a primit și aprobat înanimitate moțiunea citită de dl Dr. C. Corneanu, de următorul cuprins:

Să se dea caracter confesional cel puțin unei școli secundare din centrul episcopilor ortodoxe, spre a garanta creșterea tinerimii în spiritul tradițiilor religioase ale neamului nostru.

Cere autorităților de stat să facă respectată legea repausului Duminecal, pentruca fiii bisericii noastre, elevi și funcționari, să-și poată împlini datoriile lor sufletești față de Dumnezeu și credința ortodoxă.

Reînnoește cererea veche, ca ministerul de instrucție să acorde cel puțin uneia din Academii teologice ale mitropoliei noastre îndreptățirea de a conferi dreptul de licență, așa cum s'a dat academiei teologice gr. cat. din Blaj, — tratamentul ilegal de azi fiind jignitor pentru biserica dominantă a țării.

Reînnoește cererea pentru reînființarea vechei episcopii a Maramurășului, leagănul descălătorilor Moldovei, — și a episcopiei din Timișoara, scut de apărarea națională la granița de Vest, în conformitate și cu hotărârea unanimă a fruntașilor bănățeni întruniți în conferința națională la 22 Septembrie c. în Timișoara.

Cere un tratament religios, național și cultural pe seama fraților noștri din Jugoslavia, identic cu cel pe care îl acordă România coreligionarilor săi sârbi dela noi.

Cere ca factorii cu răspundere în stat și biserică să intervină cu toată stăruința pentru ortodoxia persecutată din Uniunea sovietică, deoarece distrugerea ei constituie o slăbire a ortodoxiei generale din lume.

Constatănd că marea acțiune întreprinsă anul acesta de F. O. R. contra Acordului cu Vaticanul din 1932, a dus la faptul fără precedent în analele vieții noastre publice, de a fi întrunit peste 660.000 de proteste scrise, fără ca factorii răspunzători să fi dat până astăzi soluția cerută de conștiința neamului românesc, decide să ducă mai departe cu toată bărbăția, lărgindu-i frontul pe țara întreagă de astădată împotriva Concordatului însuși, a cărui denunțare imediată o cere, în conformitate cu concluziunile și avizurile date de toate organele de specialitate a statului, și anume: de consiliul legislativ, de consiliul avocaților ministerului de instrucție și culte, de consiliul inspectorilor generali ai cultelor, de referatele aceluiași consiliu despre concordat și de raportul comisiei pentru elaborarea regulamentului legii cultelor.

Deoarece fundațiunea Gojdu, cu toate intervențiile noastre repetate n'a

fost încă activată, autoriză comitetul central să nu dezarmeze până când nu va triumfa o cauză atât de mare, pentru interesele superioare ale culturii românești de dincoace de Carpați.

Văzând că se pregătește o nouă salarizare a preoțimei și a cântăreților bisericești, congresul se identifică, în totul, cu revendicările juste ale lor, și cere ca această salarizare să se facă în conformitate cu rolul hotărâtor pe care-l are clerul, sub toate aspectele, în viața națiunii noastre.

Președinte

(ss) SEXTIL PUȘCARIU,

prof. universitar.

Secretar general

(ss) ION MATEI,

prof. universitar.

Seara s'a ținut, în sala „Pomul Verde” conferința dlui profesor Mihail Manoilescu, care a vorbit despre Românisim și Ortodoxie, ascultat cu deosebită atențiune de numeroasa asistență.

Congresul asociației clerului

„Andrei Șaguna”

s'a deschis în sala festivă a școlii confesionale, la ora 5 după masă, în prezența I. P. S. Sale Mitropolit Nicolae, a PP. SS. LL. Vasile al Caransebeșului și Andrei arhiereul vicar al Orăzii precum și a unui număr de peste 300 de preoți.

P. C. Dr. Ciuhandu deschide congresul salutând respectuos pe înalții ierarhi și pe numeroasa preoțime, omagiiind în același timp amintirea marilor episcopi adormiți întru Domnul Ioan Popasu și Grigorie Comșa.

Luând cuvântul I. P. S. Sa Mitropolit Nicolae, aclamat de congres, spune în rezumat următoarele: *Mulțumesc P. C. Părinte Președinte pentru călduroasele cuvinte de binevenire pe care ni le-a adresat. Țin să adaug însă că în mijlocul adunării Asociației clerului „Andrei Șaguna” mă simt acasă, nesocotindu-mă deci oaspe, fiindcă eu am fost acela care am dat cel mai puternic impuls, la timpul său, pentru întemeierea ei, neînțelegând niciodată să-i urmăresc cu atenție silințele ei. N'am lipsit dela nici un congres al acestei Asociații și n'am încetat niciodată să chem prin ea preoțimea din cuprinsul sfintei noastre mitropolii la cât mai strânsă solidaritate și la cât mai entuziastă activitate în slujba neamului.*

Greutățile pe cari le întâmpinăm în opera noastră de propovăduire, nu trebuie să ne înspăimânte și să ne împuțineze curajul. Eu am cea mai lucidă conștiință a neasemănat de marele rol care-i este hărăzit Bisericii mele în mijlocul neamului românesc. Nimeni din lume nu ne poate înlocui pe noi slujitorii altarelor lui Hristos în misiunea noastră. Nici un alt așezământ nu i se poate substitui Bisericii în rolul de mamă călăuzitoare a neamului. Și uneltirile cari se pun la cale împotriva ei

vărurile istoriei noastre naționale.

Cu mâinile lor murdare deschid paginile sfinte ale istoriei noastre și cu suflete necurate intră în altarul nostru național. Aceste anomalii nu vor putea să fie mai bine și radical isgonite din viața noastră, decât dacă în sufletul poporului nostru se vor vărsa neîncetat — în timpul acesta de negări și de profanări — luminile ortodoxiei noastre naționale.

„Excursioniștii de Sâmbătă”

Nu voi vorbi mult despre ortodoxie. *Ortodoxia este adevărul organic al vieții noastre spirituale.* Adevărurile mari ale vieții noastre au trăit adânc, secole de-a rândul, în conștiința noastră românească.

A fost o eclipsă, este adevărat, când spiritul laic a făcut ravagii în viața noastră religioasă, — dar să ne bucurăm că el nu a atins sufletul poporului în adâncul căruia ortodoxia a rămas neatinsă și activă. Cu câtă grabă și imprudență au început în timpul din urmă să se constituie savanții — sociologi, economici și filosofi — cari se obosesc să ne convingă că poporul român nu este religios.

Desigur, aceștia sunt excursioniști de Duminecă...

conștiinței adevărurile istorice ale ortodoxiei celei vii de odinioară și să le transforme astăzi în noi principii de existență pe seama celor mulți. *Ne găsim deci la o importantă linie de înaintare înspre un viitor, care se prevede a fi viitorul ortodox al Statului român. Aceasta este linia normală de evoluție a trecutului nostru. Dece? Fiindcă trecutul nostru s'a desfășurat — dealungul istoriei — în lăuntru și sub acoperișul sfânt al Bisericii noastre. Din trecut pornește spre infinitul viitorului viața noastră istorică, și această viață nu se poate închipui și nu se poate simți fără strălucirea Crucii lui Hristos.*

Naționalism și ortodoxie

Crucea lui Hristos simbolul și temelie credinței noastre este cel mai temeinic criteriu al naționalismului românesc, care este *naționalism ortodox*. Pentru orice român naționalism și ortodoxie este una, și acest adevăr îl înțelegem pios și revelator în lumina Sfintei Cruci a lui Hristos.

Ce facem noi astăzi în străduințele noastre naționaliste și creștine? Deschidem sufletul țării ca să pătrundă în adâncurile lui cele mai îndepărtate sfințenia altarului românesc.

Spiritul antireligios

Din nenorocire, Biserica a fost eclipsată de un spirit materialist, care de multe ori a căutat să întunece vechea ei strălucire. De atâtea ori ni se pare că forțe puternice și nevăzute se încordează să pună mâna pe patrimoniul nostru spiritual pentru a ni-l fura sau pentru a-l altera. De multă vreme bântuie acest spirit antireligios și antiromânesc, și dacă nu s'a întâmplat dureroasa lovitură de a ne fi ucis patrimoniul viu al Bisericii noastre naționale, acest lucru se datorește tot bisericii, care este nemuritoare.

De aci, din aceste adâncuri sfinte și limpezi ale ortodoxiei noastre, au isvorât întotdeauna forțele de opoziție și de păstrare față de ideile protivnice și de încercările tuturor vrășmașilor a lovi Biserica ortodoxă, de a isgoni naționalismul pe care îl binecuvintează ea.

Nu mai demult decât acum câteva zile, „cugetătorii” unui mare ziar din Capitală, mărturisau că nu pot înțelege, nici naționalismul, nici ideea religioasă. Și, au dreptate: ei nu pot înțelege ideea religioasă românească, așa după cum nici Voi nu puteți înțelege Talmudul. Cu toate acestea, ei se declară competenți să judece ade-

FOIȘOARA

Statul național și Biserica militantă

— Note rezumative ale cuvântării roștite de dl OCTAVIAN GOGA la congresul dela Caransebeș al „Frăției Ortodoxe Române” —

Am venit să-mi fac și cu prilejul acesta datoria de fiu față de Biserica ortodoxă, așa cum mi-am făcut-o întotdeauna până acum. Am îndeplinit un act de conștiință. De multă vreme mi-am dat seama de rolul important și hotărâtor al acestei sfinte Instituții în viața noastră publică și în procesul de evoluție spirituală a societății românești. *Frăția Ortodoxă Română* are aceeași conștiință și servește — ca parte a Bisericii — Statul și Națiunea. Cu cât mă gândesc mai adânc la soarta noastră ca Națiune și Stat, cu atât mai vârtos mă conving, că după 17 ani începe la noi o eră nouă, profund și integral religioasă. *Am intrat — așa descoper eu în conștiința mea de român ortodox — în faza religioasă a istoriei noastre, când viața poporului începe să desvâlue din adâncul*

din unghere mai mult sau mai puțin obscure sau tănuite, nu vor fi în stare s'o clatine măcar, necum s'o surpe, fiindcă dumnezeescul ei întemeietor i-a făgăduit că nici porțile iadului nu o vor birui.

Trezirea religioasă care se face văzută tot mai mult în epoca noastră, trebuie să ne bucure și să ne dea curaj. Această sete religioasă a poporului credincios se cere stămpărată, și voi sunteți cei care aveți datoria de a o stămpăra cu apa cea vie și pururea nesăcată a Evangheliei împărțită tuturor cu râvnă și cu dragoste preoțească.

În opera noastră misionară „Frăția Ortodoxă Română” ne îmbeie un prețios ajutor. Turmă și păstori luptăm alături și astăzi, după cum am luptat alături și în trecut. Biserica ortodoxă peste tot și în special Biserica românească nu cunoaște în istoria sa tendințe clericale. Clericalismul este o specialitate a catolicismului apusean. Acolo clerul organizat în castă și-a apărut interesele și privilegiile împotriva statului prin lupte destul de crâncene. Noi n'am ajuns niciodată în asemenea conflicte cu statul, fiindcă clerul nostru n'a avut nici latifundii, nici alte privilegii de apărut. Noi ne-am apărut alături de credincioșii noștri iobagi numai „sărăcia și nevoile și neamul”, având veșnic trează nădejdea în biruința noastră creștină și românească.

Acesta a fost raportul nostru cu statul și cu poporul credincios. Și noi vrem să-l păstrăm fiindcă ne place să ne mișcăm pe linia tradițiilor ortodoxe.

De încheiere vă dau sfatul să stați treji și plini de râvnă sfântă pe lângă idealul Bisericii noastre care este și al neamului. Puneți duh și credință în toate vorbele și faptele voastre.

După aceste cuvinte primite cu entuziasm și ovații, I. P. S. Mitropolit Nicolae împărtășește congresului arhieriasca binecuvântare.

După ce se expediază o telegramă M. S. Regelui, ședința se încheie la ora 6 și jumătate, congresiștii plecând la conferința dlui M. Manoilescu despre „Ortodoxie și naționalitate”.

În a doua ședință, ținută în 7 Oct., ora 10 a. m., secretarul general, părintele N. Colan, a citit raportul despre activitatea din ultimul an a Asociației clerului, arătând că, pe lângă toate nenumăratele greutăți întâmpinate, preoțimea nu și-a împușinat râvna și însulețirea, cu care e chemată a sta în slujba bisericii și a neamului.

Congresul a luat act de raportul secretarului, a aprobat apoi raportul despre gestiunea financiară a Asociației pe 1934—1935.

Se citește, după aceasta, și se discută moțiunea cuprinzând revendicările juste ale sfintei noastre Biserici și ale clerului ei. (Moțiunea o vom publica în numărul viitor. Red).

O amplă expunere, în chestiunea

concordatului, cu fapte deosebit de elocvente, face dl prof. O. Ghibu, trăgând concluzia firească a căducității concordatului dintre România și Vatican. Cuvintele vorbitorului au stârnit o îndreptățită însulețire în toată sala, ear președintele congresului mulțumind dlui prof. O. Ghibu, pentru zelul și osteneala desfășurată în serviciul sfintei noastre biserici, închide ședințele congresului al 14-lea al Asociației în cuvinte de mulțumire adresate Înaltilor Chiriarhi ai Mitropoliei noastre și tuturor congresiștilor preoți, cari au arătat interes și înțelepciune în desbaterea problemelor puse la ordinea zilei.

În prezența Suveranului nostru s'a făcut, Dumineca trecută, inaugurarea șoselei Sibiu-Novaci-Tg. Jiu, șoseaua model economică și strategică, de 130 km. care, prin înălțimile carpatine, cu romantice priveliști, leagă sudul Ardealului cu nordul Olteniei. M. S. Regele, însoțit de Marele Voevod Mihai și de prințul Frederic de Hohenzollern, vărul M. Sale, a fost întâmpinat pe peronul gării Săliște de președintele consiliului de miniștri, dl Gh. Tătărescu și de membrii guvernului, de prefectii județelor mărginașe, de dl general Cristea Vasilescu din partea corpului 7 armată, protopopii din Sibiu și Săliște și alți fruntași, precum și de o mare mulțime de săteni. După cuvântarea de bun sos, — rostită de dl N. Regman prefectul județului Sibiu, și după tradiționala pâne și sare, oferită Suveranului de dl D. Răuciu, primarul Săliștei, — toți invitații au plecat cu sașinile pe drumul nou construit, străbătând comunele Săliște, Galeș, Tilișca și Rod, la Poiana, unde M. S. Regele tăind panglica, a redat circulației noul drum, care grăește cu laudă despre înfăptuitorii lui.

Mulțimea entuziasată a ovaționat, prețutindenți și îndelung, pe iubitul Suveran și însoțitorii Săi.

Capela mitropolitană dela Sibiu

Se împlinesc în curând doi ani, de când I. P. Sfințitul Mitropolit Nicolae al Ardealului a pus temeliele Capelei și Bibliotecii mitropolitane din Sibiu.

Noua clădire, cu ajutorul lui Dumnezeu a fost terminată acum, ear sfințirea ei se va săvârși Duminecă, în 20 Octombrie 1935.

Sub conducerea Înaltului Ierarh, se vor desfășura, la această ocazie, serbări mărețe duhovnicești, la care vor participa distinse personalități ale vieții noastre publice.

Capela, care se prezintă ca o clădire de toată frumusețea, este menită pentru trebuințele sufletești ale Mitropoliei și ale Academiei noastre teologice.

La sfințirea noului locaș sânt invitați cu toată dragostea bunii noștri credincioși din Sibiu și din împrejurimea Sibiului, ca și cei din depărtări.

(— «Ba sunt de Sâmbătă», corectează I. P. S. Mitropolit Nicolae, și sala se umple de aplauze).

Totdeauna în adâncurile psihologiei noastre naționale sentimentul religios a existat cu substanța sa naționalistă și creștină.

„Pocăiți-vă”

Dar dacă nu mai mult, uitați-vă la mulțimile de români care se îndreaptă spre locul de înălțare și pocăință, de unde se aude vocea de profet pastoral a lui Petru Lupu.

Ce este Maglavitul? Nu vorbesc de minunea în sine. Poate că nu sunt vrednic să mă apropiu cu mintea de această întâmplare. Dar în sufletul meu ea clădește un adevăr: Maglavitul este minunea de rectificare a conștiinței populare, care singură, benevol, se prosternază înaintea lui Dumnezeu, cu setea de a se descărca de greșeli, crime și păcate. Din ce rezervorii de simțire a pornit această necesitate?

Din adâncurile creștinești ale poporului român. Petru Lupu vorbește din ale noastre adâncuri religioase, din izvorul de lumină al ortodoxiei românești. Și de ce s'a urnit poporul din loc să se ducă într'acolo la închinare? Din cauză că cu

vântul lui umil găsește o rezonanță de credință în sufletul ortodox al poporului. Petru Lupu a spus: „Pocăiți-vă!” Se adresează mai întâi țărănilor. El este omul lor, prin el vorbește credința strămoșească. El îi întoarce la credința strămoșească, vătămate de păcate politice și greșeli omenești. Iar ei îl ascultă, îl urmează, se pocăiesc, se purifică și se reintegrează în moralitatea fără știrbire, în echilibrul de gândire și de simțire al instinctului religios. Prin acest «Pocăiți-vă» al lui Petru Lupu, țărâtimea noastră reintră în ortodoxia strămoșească curată, liniștită, împăcată cu sine și cu Dumnezeu. Câtă capacitate de credință are țărâtimea noastră! Fiindcă de veacuri poporul nostru a fost ortodox și a fost credincios.

Petru Lupu vorbește apoi clasei conducătoare: „Pocăiți-vă!” El se adresează, cu drept cuvânt intelectualității noastre, care este spiritualicește desrădăcinată și rătăcită pe drumurile sterpe ale doctrinelor străine, vagi, abstracte și neromânești. El chiamă la viață, la înviere sufletul intelectualității. Bietul suflet al intelectualului nostru! Este atât de suspendat în aer, încât dacă nu se va salva prin credință și naționalism, cine știe în ce

Probleme-Recensii-Comentarii

Cartea de rugăciuni. — Dintr'o dare de seamă apărută în „Neamul Românesc pentru popor” și semnată de dl G. G. Longinescu, desprindem următoarele rânduri:

Am în mână o carte prea frumoasă, cum nu cunosc alta în limba românească. De când am primit-o, mă simt alt om, mai curat, mai luminat, mai aproape de Dumnezeu, așa cum mă simt la ieșirea din biserică.

Zăresc pe ea o cruce de aur și un chenar la fel. Marginile sânt aurite, are hârtia foarte bună și e tipărită cum nu se poate mai îngrijit. Are în ea desemnuri, pe care cei cari văd nu le pot admira îndeajuns. Cuprinsul ei e tot ce poate ceti cineva mai cu luare aminte și care te mișcă în tot sufletul tău. Binecuvântat fie cel care a scris-o!

E Cartea de rugăciuni, tipărită cu binecuvântarea Înalt Prea Sfințitului Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae al Ardealului.

Să nu-i fie iertat celui care se crede român adevărat și cu dragoste de credința strămoșească și nu va avea de azi înainte această carte în casa lui, la căpătâiul său!

Nu e un singur rând în toată cartea care să nu merite să fie citit, de zeci și de zeci de ori, și care să nu te încălzească și să nu te facă mai bun, mai blând, mai iertător, mai iubitor de aproapele tău...

Din activitatea cercurilor pastorale. — Poporul românesc, dela începutul ființei lui, și-a împărțit puținele bucurii și multe necazuri cu acei păstori cari, decât să-și părăsească turma încredințată lor, mai bine s'au lipsit de bunătățile pământului, jertfindu-se pentru biserică și popor.

Și până ce exista legătura aceasta între păstori și păstoriți, acest popor era tare și n'a putut fi răpus, căci avea lumina credinței urmată de fapte creștinești.

Preoții noștri de astăzi și de totdeauna voesc să țină aprinsă această lumină a credinței și pe mai departe.

Aceasta este scopul întrunirilor preoțești, acum într'o comună biserică, acum într'alta, dând hrană sufletească iubitorilor noștri credincioși.

Preoții din tractul Mediașului, organizați în cercuri pastorale, desfășoară o vie activitate pentru promovarea vieții de înaltă moralitate și de idealism creștin.

Conferințele și predicile rostite, în cadrul slujbelor săvârșite în sobor, adună în biserică un mare număr de credincioși cari trăiesc, în adevăr, clipe de înălțare sufletească.

Cercul religios I Mediaș, a ținut ședință la biserica din parohia Moșna, Târnava mare, în ziua de 15 Septembrie a. c. Au participat următorii preoți: D. Filimon, V. Scutea, Gh. Simplăcean, N. Bălăban, P. Pătărău, Gh. Păcurar, M. Maier, I. Gligor.

Într'o atmosferă de profundă evlavie s'a săvârșit Sf. Liturghie. Păr. V. Scutea, din Păucea, a explicat evanghelia zilei, având ca temă cuvintele Mântuitorului: „Celcă vrea să vină după mine, să se lapede de sine, să-și ia crucea sa să-mi urmeze mie”.

La ora 2¹/₂ p. m. s'a slujit vecernia și parastas pentru fostul președinte al cercului, Pr. Gheorghe Iacob din Buzd.

Apoi Păr. Ilie Gligor, din Ațel, și-a dezvoltat conferința: „Sublimitatea Evangheliei lui Hristos”. Predica și conferința au fost ascultate cu interes deosebit.

Păr. Gh. Simplăcean, din Mediaș, mulțumește poporului care n'a pregetat a alerga la sf. biserică pentru a primi cuvântul Dmnnului. Totodată îndeamnă credincioșii să iubească biserica strămoșească și să-i urmeze poruncile.

Pr. Miron Maier

Manifestare culturală și națională. — În ziua de Duminecă 6 Octombrie a. c., s'a pus pe frontonul Casei Comunale din Cetatea de Baltă o placă comemorativă, amintind timpurile vremelnice stăpâniri moldovene peste aceste ținuturi de sub Ștefan cel Mare și vovezii următori. Inițiativa revine harnicului director al Liceului „Princ. Nicolae” din Sighișoara, dlui Horia Teculescu. Ee are un caracter desigur provizoriu, până când despărțământul Diciosănmărtin al „Astrei”, în colaborare cu intelectualii din comună, vor ridica pe locul chiar al cetății lui Ștefan cel Mare, în luncă, un monument demn de memoria marelui vovevod.

Prin spontaneitatea ei totuși și prin atmosfera de cald naționalism inițiativa dlui H. Teculescu a lăsat momente de înălțare și superioară mândrie românească, dând par'că a înțelege „Astrei” s'o urmeze și s'o întrecă cât mai repede.

Programul s'a desfășurat în cadrul unei conferințe preoțești, la care au luat parte păr. Medeșan (Cornești), Herțoga (Velț) și T. Goga (Crăciunel), cari alături de preotul local V. Țetcu, după liturghia în sobor, au slujit și sfințit placa comemorativă, ear după aceea au invocat împreună cu mulțimea de popor printr'un parastas odihnă în cetele dreptilor pentru marele Voevod

prăpăstii ucigătoare se va prăbuși, spre nenorocirea lui și nenorocirea țării. Intelectualitatea ne este scumpă și ne dor răstăcirile ei de acum. Petru Lupu o întoarce la conștiința ortodoxă, și noi credem că în curând vom avea o pătură conducătoare, care — în deosebire de până acum — va sluji țării prin credința creștină. În Anglia, Sâmbăta seara se citește Biblia în fiecare casă de către stăpân, în fața familiei și a servitorilor. În Norvegia, pe măsura de noapte a fiecărui hotel se găsește câte o Biblie.

Biserica luptătoare

Petru Lupu, în sfârșit, se adresează și Bisericii noastre. De pe amvonul lui improvizat din patru scânduri, el strigă către toate amvoanele bisericesti: „Pocăiți-vă!” Biserica trebuie să-și dea seama, că de azi înainte ea trebuie să devină o Biserică luptătoare.

Vrășmași sunt prea mulți și toți împing să sfărâme altarele Bisericii noastre ortodoxe. Dar întăriți prin voința de a birui în Hristos, slujitorii Lui vor desăvârși — pocăiți și reînouiți — noua faptă românească și creștină.

Și în sfârșit, Petru Lupu se adresează Statului român. Statul român trebuie

să înțeleagă că nu se poate despărți de Biserică. Biserica nu trebuie să fie despărțită niciodată de ideea de Stat. Biserica nu poate să ajungă o simplă instituție particulară, așa cum indiferența și inconștiența conducătorilor de până acum au încercat s'o considere.

Ortodoxia este o înaltă politică de Stat. Oricât am fi înconjuțați și combătuți de curentele funeste, Statul nu va fi atins până când va rămânea în ortodoxia noastră istorică. Vom merge înainte și vom propovădui legătura între Biserică și Statul național. Nu putem să avem însă o Biserică cerșetoare cu un cler umilit. —

În viitorul apropiat Biserica ortodoxă va reintra în drepturile sale. Rămânem și de acum înainte în Biserica noastră ortodoxă, stând drepti în fața altarului, și sforțările noastre de mai bine se vor încadra în adevărurile eterne ale credinței noastre strămoșești.

Prețioasa Carte de Rugăciuni, trimisă parohiilor din Arhiepiscopie, se bucură de o însuflețită primire din partea bunilor credincioși dela sate. Li se recomandă în deosebi ediția cu 70 lei, legată în pânză.

După serviciu au vorbit, evocând figura lui Ștefan cel Mare, Pr. V. Tetcu, după care a urmat conferința dlui H. Teculescu despre bogățiile Cetății de Baltă cu Moldova sub Ștefan cel Mare și sub Voevozii următori. Cu măiestria cuvântului intră în discuție d. H. Teculescu ni-a trecut pe dinaintea ochilor timpurile de glorie românească pe aceste ținuturi subliniind persistența îndârjită a românismului, «Arhiva vie», care ne dovedește pe noi românii săpâni pe totdeauna ai acestor ținuturi, ca unii „cari am răsărit din acest pământ”. Cor.

Vizita la Sibiu a Inalt Prea Sf. NICODIM mitropolitul Moldovei

Inalt Prea Sfințitul Nicodim, mitropolitul Moldovei, a sosit azi, Sâmbătă dimineața la Copșa-Mică, unde a fost așteptat de o delegație trimisă din partea I. P. S. Sale mitropolitului nostru Nicolae, compusă din PP. CC. LL. consilierii arhiepiscopiești Tr. Scorobăț și V. Nistor.

Pe drumul dela Copșa-Mică la Sibiu, parcurs cu mașina, I. P. S. Nicodim a fost întâmpinat de parohii comunelor din Șeica-Mare și Șura-Mare îmbrăcați în odăjdii, cu evanghelia și crucea în mâni și însoțiți de consiliile parohiale. Parohii susnumitelor comune au rostit frumoase cuvinte de binevenire pentru Inaltul ierarh.

In celelalte comune I. P. S. Sa asemenea a fost întâmpinat de preoți, școli și popor. S'au tras clopotele la toate bisericile parohiilor prin care a trecut I. P. S. Sfinția Sa.

In trecere prin parohia Sibiu-Inferior I. P. S. Sa a fost întâmpinat de parohul R. Bucșa, cu corpul didactic al școlii primare și cu elevii poștași pe marginea drumului cu stegulețe. Invățătorul-director Isidor Dop a salutat, după preot, în cuvinte alese pe I. P. Sf. Sa. Aproape pretutindeni au fost prezenți la întâmpinarea I. P. S. Sale și reprezentanții cultului unit. La Sibiu a sosit la ora 8 și jum.

In fața catedralei mitropolitane I. P. S. Sa Nicodim a fost întâmpinat de I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae, de P. S. Sa arhierul vicar Vasile îmbrăcat în odăjdii și înconjurat de un sobor de preoți. In catedrală erau adunați studenții Academiei noastre teologice cu profesorii, elevii și elevele școlii normale «A. Șaguna» cu profesorii și profesoarele și reprezentanții autorităților. După ce s'a făcut o rugăciune de mulțumire de către P. S. Sa arhierul vicar Vasile înconjurat de preoți, I. P. S. Sa mitropolitul Nicodim condus de I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae și de consilierii mitropolitani a trecut la vizitarea instituțiilor noastre bisericicești.

A fost vizitată reședința mitropolitană, birourile Consiliului arhiepiscopesc, Paraclisul cel nou și Biblioteca Academiei teologice. La ora 11 și jum. II. PP. SS. LL. au vizitat Academia teologică, având loc în Aula Academiei o foarte înălțătoare solemnitate. In cadrul unor cântări religioase, executate de studenții Academiei sub conducerea dlui profesor **Candid Popa, Păr. Rector N. Colan a salutat în cuvinte frumoase pe I. P. S. Sa Nicodim, eologindu-i activitatea pe terenul bisericesc și cultural. I. P. S. Sa Nicodim răspunzând a lăudat buna organizație a școlii noastre de pregătire a clerului precum și frumoasele realizări ale I. P. Sf. Sale mitropolitului Nicolae. I. P. S. Sa mitropolitul nostru, mulțumind Inaltului oaspe pentru vizita ce l-a făcut-o, a re-memorat binefacerile de cari s'a învrednicit pe vremuri Ardealul oprinat din partea Voevoziilor, mitropolitilor și mănăstirilor moldovene. Elogiază bogata operă culturală a I. P. S. Sale Nicodim și termină mulțumind lui Dumnezeu pentru că ne-a hărăzit libertatea în lumina căreia azi se pot întâlni și colabura frățeste cei doi mitropoliti ai scaunelor de veche tradiție: al Moldovei și al Ardealului.**

Apoi I. P. S. Sa a vizitat Școala normală de băieți și fete «A. Șaguna», unde directorul I. Sandu a salutat pe I. P. S. Sa în cuvinte bine simțite, arătând legătura ce a existat între Ardeal și marul mitro-

politi al Moldovei: **Varlaam Dosoftei și Veniamin Costache, al căror demn urmaș este I. P. S. Sa.**

I. P. S. Sa a mulțumit pentru cuvintele de binevenit și a dat sfaturi profesorilor și elevilor de a păstra vie legătura între biserică și școală. In cântările corului Școalei II. PP. SS. LL. părăsesc școala și vizitează apoi noul edificiu în construcție al școlii.

Duminea dimineața se va sluji în catedrală liturghia arhierescă de către II. PP. SS. LL. cei doi mitropoliti. La sfârșitul Liturghiei, I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae va bineventa pe I. P. S. Sa mitropolitul Moldovei.

Duminea d. a. II. PP. SS. LL. vor merge la Rășinari, unde se va sluji vecernia, iar I. P. S. Sa Nicodim va depune o coroană de flori pe mormântul marelui mitropolit Andrei Șaguna.

Act de mulțumire

Către

Onor. „Prima Ardeleană”, societate anonimă de asigurări generale

CLUJ

Subsemnata, ca vād. lui Sebastian Ciocan, fost preot ortodox român în comuna Petrla, jud. Hunedoara, prin aceasta exprim mulțumirea deplină pentru lichidarea și achitarea promptă și neîntârziată a capitalului asigurat de 100.000 lei, adecă Unasutămii lei, după polița de asigurare Nr. 19.561, contractată în anul 1935 la Dvoastră, de decedatul meu soț.

Repetând mulțumirea mea din nou, recomand cel mai călduros tuturora Onor. Societatea Dvoastră.

Petrla, la 28 Septemvrie 1935.

(ss) Vād. lui **Sebastian Ciocan** născ. **Cornelia Suci**

In prezența noastră, ca martori:

(ss) **Valer Pop**

(ss) **Ioan Tecău**

[23] 1—1

INFORMAȚIUNI

Sfințirea și desvelirea bustului închinat la Sibiu, lui I. G. Duca, precum și a plăcii comemorative, puse pe casa unde în 1852 a locuit **Ion Brătianu**, se face Duminea, în 20 Octomvrie a. c. Vor lua parte la festivitatea dñii Gh. Tătărescu prim-ministru, Dinu Brătianu, dna Nadia Duca și alte personalități.

Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor Române oferă cu lei 2000 lunar toată întreținerea studenților din București în căminul său din Calea Moșilor 148, având ocrotire familiară, îngrijire sufletească la Capela societății și tot sprijinul moral, ce se cuvine tineretului.

E. Tordăsianu,

președinta soc. Ortodoxe a F. R. secția Sibiu.

† **Viorel S. Rusan**, student în drept anul III, fiul preotului Sebastian Rusan din Odorhei, a încetat din viață în 8 Octomvrie 1935, în al 23-lea an al etății, împărțit fiind cu sfințele Taine, și a fost înmormântat Vineri, 11 Octomvrie 1935, în cimitirul ortodox român din Odorhei, deplâns de un tată îndurerat și de ceilalți membri ai unei numeroase familii. Odihnească cu dreptii!

Membrii societății „Andrei Șaguna”, a studenților teologi din Sibiu, întrunindu-se în ședința de constituire în 3 Octomvrie a. c. și-au ales următorul comitet de conducere pe anul academic 1935—1936: Președinte Gh. Bica anul IV, vice președ: Nic. Bărsan anul IV, secretar gen.: Savu Savu anul IV, consilier la U. N. S. C. R. Gh. Mălene anul III, bibliotecar: I. Turcu anul III, cassier: R. Ciora anul III, secretar de ședințe: C. Șuteica anul III, econom: C. Mocanu anul II, vice-bibl.: Lazăr Voișan anul II, vice-econom: N. Todor anul I. Membri în comisia literară: Constantin Comșulea și L. Măciucă anul IV, T. Doctor și A. Fleșar anul III, P. Brudea și M. Mihailescu anul II, P. Pinteș și I. Suci anul I. Membri în comisiunea verificatoare: Ion Dancu anul IV, I. Bica anul II și V. Boțoman anul II.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminea, 13 Octomvrie 1935, va predica părintele **Gh. Secaș**; ear Luni 14 Octomvrie (Cuv. Paraschiva), părintele **Mihail Neagu**.

Banca agricolă și Cassă de economii s. a. Avrig jud. Sibiu

Activ	Bilanț brut la 30 Iunie 1935	Pasiv
Cassa :		Capital social 432.000—
a) Numerar efectiv 359.795—		Fond de rezervă statutar 113.961—
b) Disponibil la bănci 404.000—		Fonduri de amortisment 41.333—
Portofoliu de titluri rom. 7.075—		Fond de penzii 8.000—
Portofoliu de scont :		Depuneri pe livrete de economii (nereduse) 8.583.623—
Debitori garanțați cu gaj 702.145—		Dividende neridicate 21.648—
Cambii fără garanții 517.436—		Conturi diverse 204.951—
Debitori beneficiind de legea lichidării datoriiilor din 7 April 1934 (cota rămasă) 3.703.535—		Beneficiu brut 1. I.—30 VI 1935 94.913—
Pierdere rezultând din legea lichidării datoriiilor 2.878.313—		
Imobile 370.635—		
Mobilier 103.608—		
Conturi diverse 252.200—		
Cheltueli diverse dela 1 Ian. —30 Iunie 1935 67.157—		
Pierdere reportată din 1934 134.530—		
	9.500.429—	9.500.429—

(ss) **Dr. Alexandru Bărbat**, preș. cons. de adm.

(ss) **A. Sfetea**, expert contabil

Notificare oficială

Cu ocazia aniversării zilei de naștere a M. S. Regelui Carol II în ziua de Miercuri, 16 Octomvrie a. c. ora 11 a. m. se va oficia în toate bisericile noastre un serviciu divin.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr. 8053—1935.

Comunicări

Se aduce la cunoștință că erezii după Părintele Ilarie Reit din Bran Poarta, decedat la 3 Iulie 1935, în baza §-ului 5 din regulamentul fondului de ajutorare preoțesc au primit dela Cassa Arhidiecezană din Sibiu, în număr, fără nici o reținere, ajutorul preoțesc de Lei 30.000.

Sibiu, din ședința secției economice a Consiliului arhiepiscopesc dela 2 Octomvrie 1935.

Nr. 8246—1935.

Se aduce la cunoștință, că erezii după Părintele David Coman din Vama Buzăului, decedat la 18 August 1935, în baza §-ului 5 din regulamentul fondului de ajutorare preoțesc, au primit dela Cassa Arhidiecezană din Sibiu, în număr, fără nici o reținere, ajutorul preoțesc de Lei 30.000.

Sibiu, din ședința secției economice a Consiliului Arhiepiscopesc dela 2 Octomvrie 1935.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr. 1268—1935.

(25) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. II-a (doua) **Hăghig** din protopopiatul Sf. Gheorghe se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele sânt următoarele:

1. Salarul dela stat.
 2. Sesiune parohială de 18 jug. pământ de cl. I pe malul Oltului.
 3. Casă parohială în stare bună, cu instalație de lumină electrică; grajd de 8 vite și grădină de 1/2 jugăr.
 4. Opt (8) metri lemne de foc aduse acasă.
 5. Simbrie: dela fiecare familie una ferdelă de bucate, iar dela văduve 1/2 de ferdelă.
 6. Venitele stolare uzitate.
- Cererile de concurs însoțite de actele necesare, împreună cu autorizația Preaveneratului Consiliu Arhiepiscopesc, se vor înainta oficiului protopopesc Sf. Gheorghe, până la termenul fixat.
- Concurenții se vor prezenta, cu autorizația oficiului protopopesc, într-o Duminea sau sâmbătoare în parohie la sf. biserică pentru a servi, cânta și predica, făcându-se cunoscut poporului.

Oficiul protopopesc ortodox român Sf. Gheorghe în înțelegere cu consiliul parohial din Hăghig.

Sf. Gheorghe, 12 August 1935.

Oficiul protopopesc:

Aurel Nistor
protopresbiter.

Nr. 247—1935

(43) 1—1

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a **Buzd**, din protopopiatul Mediașului, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Sesiune parohială 20 jugăre arător și fânaș.
3. Casa parohială (3 camere) cu supraedificate.

4. 6 stânjini lemne da foc din pădurea comunală, adusul lemnului il privește pe preot.

5. Stola obișnuită în tract.

Candidații îndreptățiți își vor trimite subsemnatului cererea de concurs provăzută cu toate documentele necesare, anexând și autorizația de candidare dela Prea Veneratul Consiliu arhiepiscopesc, și cu avizul oficiului protopopesc se vor prezenta în parohie și în biserică la serviciul liturgic.

Mediaș, 4 Octomvrie 1935.

Oficiul protopopesc ort. rom.

Ioan Crăciun,
protopop

Spitalul de Boli Mintale, Sibiu.

Nr. 1712—1935

(22) 1—1

Publicațiune

Pentru aprovizionarea Spitalului de Boli Mintale Sibiu cu 10—12 vagoane faină se va ținea a doua licitație în ziua de 28 Octomvrie 1935 ora 9 a. m. în biroul administrativ al Spitalului.

Caetul de sarcini se poate vedea la spital în orele oficiale.

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiile dela art. 88—110 din L. C. P. și art. 31—51 din Regulamentul O. C. L.

Sibiu, la 4 Octomvrie 1935.

Dr. Gh. Preda,
Medic Primar Director Superior
Inspector General Sanitar.

Munteanu
administrator

Nr. 584—1935

(27) 2—3

Concurs

In conformitate cu ordinul Venerabilului Consiliu Arhiepiscopesc Nr. 5733—1935 Bis. 14/VI 1935, publicăm concurs, cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei de cl. I-a (intâia) **Sohodol, biserică nouă.**

Venitele parohiale sânt:

1. Salarul dela stat.
2. Venitele stolare aprobate de Ven. Consiliu Arhiepiscopesc cu ordinul Nr. 4544/1929.

Cererile de concurs, provăzute cu toate documentele necesare și cu autorizația de a concura dela Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, se vor înainta în termen oficiului protopopesc Bran, iar concurenții se vor prezenta în parohie, în vreo Duminea sau sâmbătoare, cu observarea dispozițiilor reglementare, spre a cânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul dreptcredincios.

Zărnești, 20 Iunie 1935.

Vasile Stoicanea
protopop.